

ACADÈMIA I TRADICIÓ

INAUGURACIÓ DEL CURS INTERACADÈMIC 2022

Honorable Consellera, Excel·lentíssims presidents, Acadèmics, amics,

Fa 2.400 anys un home va buscar aixopluc sota una arbreda d'oliveres i alzines. Peus calçats amb sandàlies de cuir i lli envoltant el cos. Aquesta arbreda estava en un tros de terra situat a 6 estadis (uns 1059 metres) al nord-oest d'Atenes. Academos, heroi àtic, heroi epònim, aquell que va desviar d'Atenes la ira de Càstor i Pòl·lux dirigint-los a Afidna, havia estat enterrat a prop de les dotze oliveres sagrades que regalimaven l'oli per a la unció dels vencedors dels Jocs Panatenaics. Academos, tot alimentant la terra amb el seu cos, va donar a aquell espai, a la llera del riu Cefis, el nom immortal d'Acadèmia, sota la protecció de la deessa de la saviesa, Atena.

Plató, l'home de sandàlies de cuir, va desenvolupar les seves conferències filosòfiques a l'aixopluc d'aquesta arbreda sagrada, de tal manera que Timó el Silògraf (320-230 aC) va dir d'ell que era “[...] un home d'importància, però orador de veu suau, musical en la seva prosa com la cicada que, enfilada als arbres d'Acadèmia, aboca un parany tan delicat com un lliri.”

Hauria fet falta més d'un Justinià perquè l'Acadèmia s'esvais entre prohibicions i oblits. Horaci, a les seves *Epístoles* va deixar escrit: *Atque inter silvas Academi quaerere verum*. [“I cerca la veritat a les arbredes d'Acadèmia.”].

John Milton, al *Paradís Perdut* escriu: “Vet aquí l'arbreda d'oliveres d'Acadèmia, el refugi de Plató, on l'ocell àtic trilla les seves greus notes”.

El 1952 Mary McCarthy descriu el món universitari americà a la seva novel·la *Les arbredes d'Acadèmia* tot recordant en el prefaci la frase d'Horaci: “I cerca la veritat...”. McCarthy, la dona que va cultivar l'amistat de Hannah Arendt: teoria política, inclusió de l'altre, acords, llibertat i igualtat entre persones. Diàleg.

A Kissamos, un poblet mariner de la costa nord-oest de Creta, als anys vuitanta del segle passat, un popa d'hàbit negre, tacat de pols, es mou nerviós a l'Acadèmia que ha fundat “com a *centre ecumènic*, cruïlla intel·lectual, per endegar un diàleg amb llenguatge coherent enfront de la demagògia política...”. Conversa.

El *Diàleg* és utilitzat per Plató per filar un banquet colpit amb amor i saviesa. No podem fer passar la saviesa a través del fil de llana, d'un cap ple a un cap buit, però sí que podem compartir a taula el pa, el vi i el formatge; el pa, l'oli i les olives; i fer un banquet al voltant d'una taula on el diàleg, el discurs i la conversa alleugin les inquietuds intel·lectuals dels comensals alhora que complaquin els seus paladars.

L'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició, la més jove de les Acadèmies del nostre país, para taula per a aquest diàleg. La Reial Acadèmia de les Bones Lletres, la degana, nascuda el 1700 com la dels Desconfiats. La Reial Acadèmia de Medicina, que va completar els seus 250 anys al bell mig d'aquesta pandèmia buidadora de vides i il·lusions, celebrarà a principis de maig els actes commemoratius. I entremig, Veterinària, Jurisprudència, Europea de Doctors, Farmàcia, Ciències i Arts, l'Institut d'Estudis Aranesi, l'Institut d'Estudis Catalans i Belles Arts de Sant Jordi. Totes juntes. Ingredients potents per preparar un gran banquet i presentar plats nutritius que facin gaudir els cinc sentits.

Les institucions polítiques catalanes són l'aixopluc de les Acadèmies com l'arbreda d'Acadèmia ho va ser per a Plató, a l'Àtica, 387 anys abans de la nostra era.

Som part de la tradició. Som innovació. Som futur.

Acadèmics, amics, moltes gràcies!

27 d'abril de 2022